

AmCham Moldova
fighting for your business

AP "Camera de Comerț Americană din Moldova"
nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, MD-2005, Chișinău, Moldova
Tel.: +373 22 211 781, Fax: +373 22 211 782
info@amcham.md, www.amcham.md

Dlui Pavel FILIP

Prim-ministru al Republicii Moldova

Copie:

Dlui Andrian Candu

Președinte al Parlamentului RM

Dnei Stela Grigoraș

Ministru al Muncii, Protecției Sociale și Familiei

Nr. 59 din 01 iunie 2016

Ref.: Încălcarea procedurilor de adoptare și punere în aplicare a Hotărârii Guvernului nr. 674 din 31 mai 2016, „Cu privire la ziua de odihnă din luna iunie 2016”

Stimate Domnule Prim-ministru,

Din numele Asociației Patronale “Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”), **dorim să semnalăm îngrijorarea mediului de afaceri față de încălcarea procedurilor de adoptare și punere în aplicare a Hotărârii Guvernului nr. 674 din 31 mai 2016**, prin care a fost declarată ziua de 1 iunie - Ziua ocrotirii copilului, în calitate de zi de odihnă, iar ziua de 25 iunie - lucrătoare. **Totodată, solicităm respectuos intervenția Dvs. pentru a evita admiterea unor deficiențe similare în viitor.**

Declararea zilelor de sărbătoare nelucrătoare reprezintă un subiect de interes public major, având în vedere impactul semnificativ avut asupra planificării activității instituțiilor de stat și întreprinderilor din toate sectoarele economiei naționale. Prin urmare, în vederea asigurării previzibilității efectelor acestei categorii de acte administrative, este importantă respectarea procedurii de consultare prealabilă și evaluare a impactului socio-economic și de altă natură.

Însă, constatăm că aceste etape au fost neglijate la adoptarea Hotărârii Parlamentului nr. 114 din 27 mai 2016 și, subsecvent, a Hotărârii Guvernului nr. 674/2016, fiind surprinzătoare urgența procesului decizional și admiterea unui set de încălcări descrise în cele ce urmează.

I. Absența publicării în Monitorul Oficial al RM

În conformitate cu art. 102 alin. (4) din Constituția RM, *hotărârile și ordonanțele adoptate de Guvern se semnează de Prim-ministru, se contrasemnează de miniștrii care au obligația punerii lor în executare și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Nepublicarea atrage inexistența hotărârii sau ordonanței.*

Totuși, constatăm că norma citată a fost încălcată prin neasigurarea publicării Hotărârii Guvernului „Cu privire la ziua de odihnă din luna iunie 2016” anterior punerii în aplicare a acesteia de către instituțiile publice și private. Astfel, s-a creat o situație incompatibilă cu respectarea principiilor statului de drept și s-a generat incertitudine în privința efectelor actului decizional public. **Or, această hotărâre, nefiind publicată, se consideră inexistentă de drept și nu putea produce consecințe juridice.**

II. Nerespectarea principiului transparenței

Se notează că, atât hotărârea Parlamentului nr. 114/2016, cât și hotărârea Guvernului nr. 674/2016 **nu au fost supuse consultărilor publice**, în mod contrar art. 47 alin. (6) din Legea nr. 797 din 02.04.1996, *pentru adoptarea Regulamentului*

Parlamentului, art. 4 lit. e) și art. 32 ale Legii nr. 317 din 18.07.2003, *privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale*.

Mai mult, chestiunea completării pct. 2 din Hotărârea Parlamentului nr. 433-XII din 26 decembrie 1990, *cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova*, nu a fost inclusă în prealabil pe ordinea de zi a ședinței Parlamentului din 27 mai 2016, în regimul prevăzut de art. 45 din Legea nr. 797 din 02.04.1996¹. La fel, nu a fost desfășurată procedura de avizare a proiectului de către Guvern și instituțiile interesate, necesară în temeiul art. 48 din Legea nr. 797/1996.

III. Referitor la perspectiva de modificare a Codului muncii

Lista zilelor de sărbătoare nelucrătoare, cu menținerea plății salariului mediu, este stabilită în art. 111 din Codul muncii. Sub aspect de tehnică legislativă, **recomandăm să fie exclusă dublarea acestei liste în actul normativ ierarhic inferior** – Hotărârea Parlamentului nr. 433-XII din 26 decembrie 1990, *cu privire la zilele comemorative, zilele de sărbătoare și la zilele de odihnă în Republica Moldova*.

De asemenea, este important ca orice inițiativă de modificare a art. 111 din Codul muncii să fie supusă unui proces riguros de consultare publică și evaluare a impactului de reglementare.

În același timp, considerăm că este utilă realizarea unui studiu comparativ cu practica țărilor europene în ceea ce privește numărul zilelor de sărbătoare nelucrătoare. În acest sens, în Marea Britanie, pe parcursul anului, se acordă 8 zile de sărbătoare nelucrătoare². Totodată, legislația dintr-un șir de alte state din Uniunea Europeană stabilește 12 sau mai puține zile de odihnă, în calitate de exemplu servind: Germania (9 zile la nivel național³), Belgia (10 zile⁴), Luxembourg (10 zile⁵), Norvegia (12 zile⁶). Este de notat că, la nivel federal, SUA oferă 10 zile de sărbătoare nelucrătoare⁷. Așa fiind, considerăm că, în corespundere cu scopul comun de dezvoltare a economiei naționale și a pieței muncii, este necesară preluarea experienței țărilor dezvoltate la acest capitol.

Reiterăm că este inadmisibilă situația de adoptare a deciziilor cu impact public major fără a fi acordat subiecților vizați dreptul de a se pronunța asupra oportunității măsurii sau de a-și racorda corespunzător conduita.

În concluzie, impactul actului normativ prezentat *supra*, adoptat, dar nepublicat în termeni proximi, a creat o situație incertă pentru mediul de afaceri. În lipsa unei baze legale, mediul privat a activat în regim ordinar pe data de 01 iunie, iar recuperarea zilei pe 25 iunie duce la calificarea muncii prestate în zi de repaus sau de sărbătoare nelucrătoare, respectiv retribuire dublă a salariului pentru această zi (exemplu în acest sens servesc instituțiile financiare, instituții financiare nebancare, etc., care au sarcina să asigure funcționalitatea proceselor în 25 iunie).

În aceste condiții, solicităm intervenția Dvs., *stricto sensu* pentru a depăși această situație incertă, iar *lato sensu* crearea unui dialog bazat pe transparență decizională și previzibilitate în vederea modificărilor/completărilor actelor legislative și normative.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv al Asociației Patronale

“Camera de Comerț Americană din Moldova”

¹ <http://www.parlament.md/LinkClick.aspx?fileticket=1p7x77TKBNY%3d&tabid=128&mid=506&language=ro-RO>

² <https://www.gov.uk/bank-holidays>

³ <http://publicholidays.de/>

⁴ <http://publicholidays.eu/belgium/>

⁵ <http://publicholidays.eu/luxembourg/>

⁶ <http://publicholidays.eu/norway/>

⁷ <https://www.usa.gov/life-in-the-us#item-37617>